

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D D E Z S Ó

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekkszla: 34.141.

A fénylő ég

felé szárnyaló ifjút ábrázol az a szobor, mely a megdicsőült Kormányzóhelyettes s a hősi halált halt magyar sasok emlékéért hirdeti a Magyar Tenger, a Balaton partján, Siófokon. Szerdán leplezték le a szobrot. Az ünnepi beszédet Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondta, aki ismét hangoztatta, elénk tárta azt a parancsot, hogy »Hősi halottaink azt a kötelességet róják ránk, hogy nekünk viszont hősi életet kell élnünk. Szálljunk magunkba és vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, hogy elegendő tudunk-e tenni ennek a kötelezettségnek. A válasz egyszerű: akarunk és tudunk elegendő tenni. Tudunk, mert a hősi élet nem más, mint hűség kötelelességteljesítés.«

Nem új ez a megállapítás, de talán soha nem volt annyira fontos, mint éppen most, hogy ezt az igazságot mindenki felismerje s mindenki előtt mint iratlan törvényt ragyogjon a nemzet szava: kötelelességteljesítés!

Ez legyen a mi jelszavunk! Ezzel köszöntjük egymást, ezzel fogjunk munkához azon a helyen, ahová a haza állított bennünket, ennek szem előtt tartásával végezzük feladatunkat, ez irányítsa minden cselekedetünket.

Nincs nagyobb, tisztább öröm a jól végzett munka megnyugtató érzésénél, annál a tudatnál, hogy híven szolgáljuk a nagy nemzeti közösséget, melynek névtelen, de nélkülözhetetlen tagjai vagyunk.

A siófoki szobor, melyet most leplezték le, azok emlékéért örökíti meg, akik tündöklő példáját adták a hazai iránti kötelelességteljesítésnek. Míg éltek, minden tetteikkel a nemzetet szolgálták. Nem kérdezték, hogy mi lesz érte a bér, a jutalom, s amikor a haza életüket kérte áldozatul, azt is odaadták, feláldozták, hogy áldozatukkal biztosítsák a mi életünket, a magyarság örök életét. Mert ez a legfontosabb: a nemzet örök élete. Az egyén halandó, élete tovatűnő pillanat csupán az évszázadokhoz és évezredekhez mérten, de ha úgy él, olyan becsülettel, egyéniségének az örök magyarság szolgálatába való állításával végzi földi feladatait, mint a hősök tették, akkor nem a semmi-be hull, hanem fénylő csillagként kerül fel a magyar égboltra.

Sz.

Olaszországban német kötelek vették át a katonailag fontos intézmények védelmét

Az olasz csapatok nagyrésze német parancsnokság alá helyezte magát, hogy tovább küzdjön Itália szabadságáért

Az olasz haditengerészet számos egysége is csatlakozott a németekhez

Berlin, szeptember 10.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti, hogy a helyzet Olaszországban azon a részen, melyek a német véderő kezén vannak, így főként Felső-Olaszországban, nyugodt. A német kötelek átvették a katonailag fontos intézmények védelmét és a lakosság ellátását is. A vasutak és utak biztosítva vannak. A gyárak munkássága nyugodtan látja el munkáját.

Az olasz csapatok legnagyobb részét önszántukból teszik le a fegyvert, vagy pedig német parancsnokság alá helyezik magukat, áthalva attól az akaratától, hogy tovább harcoljanak

hazájuk szabadságáért. Délkelet-Európában is a németek vették át az olasz védelmi szakaszokat. Az olasz haditengerészet számos egysége csatlakozott a német véderőhöz.

Stockholm, szeptember 10.

A svéd fővárosból származó jelentés szerint Londonban nyugodtan fogadták az olasz kapituláció híreit. Washingtonban meglepetést keltett a hír, de a bizakodás nem túlhajtott. Washingtonban azon a nézetet tartják, hogy Németország ellen sokáig és keményen kell harcolni. Rámutatnak arra, hogy Calabriában amerikai csapatok nem szálltak partra, az amerikai csapatokat a németek ellen vetik harcba.

gépek nemzetiségének megállapítására.

Róma, szeptember 10.

A Stefani Iroda Olaszország kapitulációjával foglalkozva közli, hogy Olaszország azért volt kénytelen kapitulálni, mert »a katonai tényezők azt a megállapítást tették, hogy a háború folytatása nem egyéb, mint lassú, de biztos öngyilkosság.«

Farinacci vezeti a fasiszta nemzeti kormányt

Zürich, szeptember 10.

Zürichben úgy értesülnek, hogy a fasiszta nemzeti kormányt Mussolini nevében Farinacci vezeti, aki az olasz-német határ közelében, a Brenneren tartózkodik.

Harcok Nápoly körül

Lisszabon, szeptember 10.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint a brit hadügyminiszter kijelentette, hogy Nápoly körül az angol-szászok heves harcban állnak a németekkel. Az angol-szász csapatokat Clark vezeti. Hangsúlyozta, hogy a kapituláció nem jelenti Olaszország birtokbavételét. A szövetségeseknek — mondotta — sok csatát kell megvívniuk. Németország nagy ellenfél, nem remélhető, hogy a háború hamar véget ér.

Basel, szeptember 10.

Londonban arra számítanak, hogy Roosevelt és Churchill felhívást intéz a német néphez.

Nem került sor surlódásra a német és olasz csapatok között

Berlin, szeptember 10.

Német jelentés szerint Olaszországban sehol sem került sor surlódásra a német és az olasz csapatok között. A német-olasz határt a polgári forgalom számára továbbra is zárva tartják.

Ankara, szeptember 10.

A török politikai körök számára

Olaszország kapitulációja nem jelentett meglepetést. A legnagyobb jelentőségűnek Eisenhowernek azt a kijelentését tekintik, hogy az olasz fegyverszünetet Anglia, Amerika és a Szovjet fogadta el. Az a tény, hogy a Szovjet is szerepel, olyan fordulat, melynek erejét Törökországban nem ismerik félre.

Légítámadás Róma ellen

Róma, szeptember 10.

Hivatalosan jelentik, hogy ismeretlen nemzetiségű repülőgépek jelen-

tek meg Róma fölött. A repülőgépekről bombákat dobtak le a városra. A vizsgálat megindult a repülő-

A kormányzóhelyettes siófoki emlékművének ünnepélyes felavatása

A IX. Nemzetközi Balatoni Sporthét utolsó napján avatták fel a MAC balatonújhegyi klubháza kertjében a hősi halált halt kormányzóhelyettes és a motoros, vitorlás, valamint repülő hősi halottak emlékművét. Az ünnepi közönség soraiban megjelent Albrecht királyi herceg, a kormányzó képviselőjében Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter, a honvédség képviselőjében vitéz Solymossy Ulászló vezérőrnagy, a leventék országos parancsnoka, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, a Balatoni Sportfejlesztő Bizottság elnöke, vitéz Thuránszky László miniszterelnökségi államtitkár, továbbá a sport- és társadalmi élet vezetői közül számosan. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondott szoboravató beszédet.

— Legyenek az itt közöttünk élő özvegyek és árvák intő figyelmeztetések arra, hogy az ő hősi halottaik azt a kötelességet rójják rájuk, hogy nekünk viszont hősi életet kell élnünk. Ebben példát mutattak azok a hőseink, akiket mi most lelkünkkel meglátogatunk, köztük elsősorban Magyarország hősi halált halt főméltóságú kormányzóhelyettese, aki életében tökéletesen és buzgón teljesítette kötelességét. Amikor a magyar hazáról volt szó — folytatta a pénzügyminiszter —, akkor sem vontam ki magát, pedig magas közbizalmi méltósága ezt lehetővé tette volna. Ezt az életet kell élnünk és ha nem ezt éljük, akkor hiába halnak hősi halottaik. Tegyük fogadalmat arra, hogy ezzel a hősi élettel eljegyezzük magunkat és akkor ez az óra nem a szomorúságnak, a bánatnak és a csalódásnak az órája lesz, hanem a megdicsőülésnek és felemelkedésnek az órája.

A pénzügyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde alatt lehullt a lepel a mesteri alkotású szoborról. Ezután elsőnek Albrecht királyi herceg tette le a szobor talapzatára koszorúját, majd a kormány, a honvédség, a légierők, valamint a különböző társadalmi és sportszervezetek képviselői helyezték el koszorúikat az emlékművön.

Lemondott az argentin külgügyminiszter

Buenos-Aires, szept. 10. Storni altengernagy, argentin külgügyminiszter beadta lemondását.

Súlyos szerencsétlenség ért egy békéscsabai kislíút

Hajdú Lajos 11 éves békéscsabai kislíút, Bessenyei utca 115 szám alatti lakos a kazal körül játszott. A fiú felmászott a kazalra, ahonnan leesett, mégpedig olyan szerencsétlenül, hogy eltört a lábát. A kihívott mentők elsősegélyben részesítették, majd be szállították a kórházba.

A magyar egység az, mely átvezet bennünket a mai nehéz időkön

— hangoztatta Kállay Miklós miniszterelnök
a MÉP első őszi értekezletén

Dr Bencs Zoltán, a békéscsabai választó- kerület országgyűlési képviselője a MÉP egyik alelnöke

Budapest, szeptember 10.

A Magyar Elet Pártja csütörtökön este tartotta első őszi értekezletét. Vitéz Lukács Béla országos pártelnök megnyitja után Kállay Miklós miniszterelnök indítványára megválasztották a párt új alelnökeit. A MÉP új alelnökei dr Bencs Zoltán, a békéscsabai választókerület országgyűlési képviselője és dr Donáth Győző lettek. Lukács Béla köszöntötte az új alelnököket, akik hálás szívvel mondtak köszönetet a bizalomért.

Ezután Kállay Miklós miniszterelnök szólt fel. Hangsúlyozta, hogy nem kíván külpolitikai kérdésekkel foglalkozni. Mindössze annyit tart szükségesnek megállapítani, hogy

Olaszország fegyverletétele nem volt váratlan esemény.

Rámutatott arra, hogy Magyarország Mussolinire, Olaszországra és az olasz népre hálával tekinthet vissza. Olaszország és Mussolini hűségével mindig Magyarország mellé állt. Hangoztatta, hogy a párt a külpolitikában is nagy feladatot végez akkor, ha megőrzi egységét. Országunknak nincs más, nagyobb ereje, mint önmaga.

A magyar egység az, mely egyedül átvezet bennünket a mai nehéz időkön.

A miniszterelnök kifejezte azt a hitét, hogy

bármilyen történik ezen a világon, ez az ország fennmarad, mert fenn kell maradnia.

Kiemelte Kállay Miklós, hogy a magyar célokból egy jottányit sem forgácsolhatunk el, minden erőnkkel erre kell fordítanunk. Magyar úton kell haladnunk, a magyar megmaradást, feltámadást, jövőt kell szolgáljunk.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott szavai után az interpellációkra tértek át. Vitéz Zerinváry Szilárd békéscsabai országgyűlési képviselő

a békésvármegyei mezőgazdasági munkásság érdekében

szólt fel, a munkásság lábballal és ruházati cikkekkel való ellátásának szükségét hangoztatva. Felszólalására a közellátásügyi miniszter adott megnyugtató választ.

**Dr Torkos Béla a tüzelőanyag*
kérdését**

tette szóvá interpellációjában. Felszólalására báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszolt. Kijelentette, hogy az ország tüzfűszükséglete 10,8 millió ürméter, a kitermelt mennyiség pedig 11 millió ürméter, a szükséglet tehát biztosítva van. Az a meggyőződése, hogy a szállítási akadályokat leküzdve, sikerülni fog a tüzfűszükségletet ellátni a tüzfűszükséglet ellátására.

Japán megtette a megfelelő intézkedéseket

Tokió, szeptember 10.

A japán fővárosban hangsúlyozták, miszerint előre látták az események bekövetkezését. Kiemelik az eseményekkel kapcsolatban, hogy Japán megtette a szükséges intézkedéseket.

Mussolini lemondása óta tudták, hogy mi következik. Hangsúlyozzák, hogy Németország azokat az anyagokat és élelmicikkeket, melyeket eddig az olasz ellátásra fordított, ezután a maga részére használhatja fel.

Több harcér alakult Olaszországban

Zürich, szeptember 10.

Ideérkezett jelentés szerint az olasz területen több harcér alakult ki. A Reggionál partraszállt brit erők heves harcot vívnak Monteleone körül a német utóvédekkel. A nápolyi öbölben partraszállt 5-ik amerikai hadsereg nem igyekszik harcba bocsátkozni a németekkel, inkább

az utánpótlás biztosítására törekszik. Tizenöt helységet biztosítottak az amerikaiak az utánpótlás számára. Egy harmadik helyen is erős csatát vívnak az angolok a németekkel. Jelentés érkezett arról, hogy a 7-ik amerikai hadsereget behajózták, azzal a céllal, hogy Olaszország valamelyik partján partraszálljon s új frontot létesítsen.

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 7, fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Péntek, szombat, vasárnap, hétfő, kedd, szerda — Első magyar filmünk:

Makrancos hölgy

Karády Katalin és Jávor Pál első együttes vígjátéka

A téli csata magyar hősei

A téli csata küzdelmeiben oly példás vitézséggel harcolt tüzerhőseink között is kimagasló magatartást tanúsított az ellenséggel vívott közelharcban Bartha József szakaszvezető, egyik ütegünk műszaki tisztje.

1943 január 12-én Uriw község közelében az üteg tüzelőállásából három bajtársával kézigránáttal és szurronnyal megrohmozott egy 23 főnyi ellenséges csoportot, amely egyik már használhatatlanná tett és ily állapotban hátrahagyott szárnylővegünk kijávitásán fáradozott. A meglepetésszerű rajtaütéssel sikerült az ellenséget megfutamtania. A visszafoglalt löveget ezután kiváló hozzáértéssel kijávitotta, tüzkesz állapotba hozta és hatásos tüzelésével még órákig feltartóztatta az ellenséget. Végül az óriási tülerővel szemben vívott harc után, a kapott parancsra, lövegét felrobbantotta és bevonult ütegehez.

Hasonló bátorságról és kiemelkedő bajtársi magatartásról tett tanúbizonyságot Németh István honvéd, aki a bolsevista nagytámadás napján egyik ütegünk főfigyelőjén teljesített szolgálatot. Az ellenséges tüzési és gyalogsági tűzben megszakadt a főfigyelő és gyalogságunk között a távbeszélő összeköttetés. Németh honvéd önként jelentkezett a vonalvizsgálatra. Utközben talált egy felderítő járőrünk vonalvizsgálójával, aki aknaszilánktól súlyos sebesülten vonszolta magát állásaink felé. Németh István bajtársát elsősegélyben részesítette, majd a vonal kijávitása után visszatért bajtársához, hogy a kötőzölyhelyre szállítsa. Utközben egy 4 tagból álló ellenséges járőrbe ütközött. Ezt géppisztolya tüzevel távoltartotta magától. Sebesült bajtársát vállára vette és a főfigyelő felé sietett. Közben többiben is kénytelen volt sebesült bajtársát maga mellé fektetve, szembe szállni az üldöző járőrrel. Ezt géppisztolyával minden esetben megtorpanásra kényszerítette. Embereletti erőfeszítés után, kezén súlyos fagyással, teljesen kimerülten érkezett meg végre a főfigyelőbe, ahonnan megmentett bajtársával együtt a segylyhelyre szállították. (MTI)

Mi újság a budapesti élelmiszernagyvásár- telepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint szeptember 2-től 9-ig az éls- és vágottbaromfi piacon az árak nem változtak. A tojás piacon a hatóságilag megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzeléktételek piacán a burgonya hatóságilag megállapított legmagasabb ára szeptember 4-től a következő: nyári rózsás és Gülbaba 30'55, őszi rózsás 29'50, Ella és sárga 26'75, Wohlmann 24'80, Krüger 23'75 P q-ként. A többi árúclik közül a kelkáposzta, paraj, közönséges paradicsom és apró hegyes paprika ára 20, karaláb 30, fejesalata 10, vajbab és uborka 60, alma és paradicsom 40, a zöld kukoricacső ára 5 fillérrel emelkedett, míg a főteni való zöld paprika ára 20 fillérrel csökkent kg-ként. A gyümölcs piacon a nemesfajú körte 50, a magvaváló szilva 5, a sárgadinnya 20 és a görögdiánya ára 10 fillérrel emelkedett, míg a nemesfajú alma és szőlő ára 10 fillérrel csökkent kg-ként.

Nem hamis kulturát akarunk adni a magyar falunak a baranyai norma gondolatával, hanem a lelkek egységét akarjuk megvalósítani a középosztály és a falu között

— mondta Hankiss János kultuszállamtitkár

A magyar közvéleményt joggal foglalkoztatja a baranyai norma kérdése, mióta köztudomásúvá vált, hogy a közelmúltban milliós alapítvány jutott e nemcséjára. Nemrégiben Hankiss János dr. kultuszállamtitkár rádióbeszédében is foglalkozott a baranyai normával, mint országos jelentőségű szociális-tudományos kérdéssel. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti munkatársa felkereste Hankiss János kultuszállamtitkárt, aki a baranyai normával kapcsolatban a következőket mondotta:

A baranyai norma gondolata, mely Pécsről indult el, a valóságban az egész ország népművelésére irányulja bélyegét. Ha külföldön találkoznunk magyar testvéreinkkel, mindenhol felhangzik a kívánság, kövessünk el mindent a műveltebb magyar faluért. Az északi államok népművelési, finn testvéreink hatalmas kultúrterjesztményei ezen a téren kitűnő példákul szolgálhatnak hasonló intézmények felállítására.

De a baranyai norma módszere minden eddig ismert népművelési módszernél kitűnőbbnek bizonyult. Nem szabad elfelejteni, hogy a baranyai normát is csak azóta emlegetik, mióta a hatalmas alapítványnak híre futott. De éppen így voltunk az Akadémiával is: a magyarság csak akkor eszmélt rá, hogy mi is az az Akadémia, amikor Széchenyi nagyszerű gesztusa felhívta rá a nemzet figyelmét. A baranyai normával be akarjuk bizonyítani falusi testvéreinknek, hogy nincs két külön magyar világ, hanem csak egyetlen, mindent átfogó magyar kultúra van. Eppen ezért nemcsak a baranyai norma hirdetői, a tanárok, orvosok és más kulturmegbízottak tanítanak, hanem maga a falu is: mert csakis így juthatunk el közös akaratú és egyetértéssel a magyar kultúra őstörzséhez. Természetesen eleinte sok idegenkedéssel találkozunk a baranyai norma apostola, de minden ellenszenvet legyőzött a hűség kiharátás, mellyel végiglátogatták a baranyai falvakat. Bizony, még az is megtörtént, hogy a környék legveszedelmesebb javasasszonyai is ott kucorogtak az egész faluval együtt a baranyai norma egyik emberének rövid előadásán. Ma már az a helyzet, hogy azok az emberek, akik egyszerűen bezárták ajtójukat a közlekedni akaró »városi« előtt, ma sóvárogva várják, mikor jön hozzájuk ismét vissza. Rendkívül helytelen volna minden kísérlet, mely arra irányulna, hogy népünknek mesterkéltségű, úgynevezett »városi kulturát« adjunk. Örömmel hallok a pécsi intézet vezetőjétől, hogy a munkatársak valóságai szerint igenis ők, a »városiak« érkeztek el oda, hogy végre tanulhattak a magyar néptől. Nagy lelki és erkölcsi megkomolyodás jellemzi ezt a folyamatot, így lassan minden reményünk megvan arra, hogy a baranyai norma gondolatával és módszerével az egész országot belülről közelebb hozzuk egymáshoz, megteremtjük a lelkek igazi

egységét. Egyenként kell megnyerni az embereket a baranyai norma gondolatának, átítani a lelkeket az egység vágyával, mindezt azonban a legegyszerűbb, a nép nyelvén értő módszerekkel és eszközökkel.

— Volt olyan falu is, ahol a ba-

ranyai norma apostolai a falhoz támaszkodtak, mert alig bírták a rettenetes, orrfacsaró büzt. Ilyen helyen rögtön hozzáálltak a szenny el-takarításához, máshol a kisgyermekeket tették tisztába: szóval mindenhol úgy jelentkeztek, mint aki segíteni jön, nem pedig nagyképu látogatásra. Ez a segíteni akarás volt az, ami »meggyógyította« népünk eredendő betegségét, a bizalmatlanságot... »Panacea«, azaz minden betegségre gyógyír ez a módszer, ha a népművelés igazi, elhivatott munkatársai élnek vele. A baranyai norma gondolata is csak azt akarja, amit minden magyar gondolkodó akart idáig: a jobb, nagyobb és boldogabb Magyarországot! — fejezte be érdekes nyilatkozatát Hankiss János kultuszállamtitkár. (Zs. I.)

Irán hadatüzen

Németországnak

Erzerum, szeptember 10.
Az iráni miniszterelnök a parlament rendkívüli ülésén beje-

lentette, hogy az iráni kormány hadatüzen Németországnak.

Sikeres német támadás a Spitzbergák ellen

Berlin, szeptember 10

Német tengeri erők és egy gránátos ezred behajózott része szeptember 8-án megtámadta az ellenség Spitzbergákban levő támaszpontjait. A németek elpusz-

tították a katonai telepeket, a telefon, a táviró és rádióállomásokat. Az ellenség ellenállást fejtett ki, de a támadó németeknek ellenére sikerült feladatukat teljesíteni megoldani. A német köfélék visszatért támaszpontjára.

Októberben kerül sor az angol, amerikai és szovjet külügyminiszter találkozására

Lisszabon, szeptember 10.

Ideérkezett jelentés szerint az angol, az amerikai és a szovjet külügyminiszter hármass találko-

zóját októberben tartják meg. A találkozó helyéről még nem döntöttek.

Amerikai légitámadás Páris ellen

Berlin, szeptember 10.

Amerikai többmotoros bombázók tegnap támadást intéztek nagy-Páris és több belga és északfranciaországi város ellen.

A német vadászok heves légi-harcba bocsátkoztak a támadó repülőgépekkel, melyek közül sokat lelőttek Páris határában s más városok fölött is.

Súlyosan megtorolják a német városok és a polgári lakosság ellen irányuló terrorátmadásokat

Berlin, szeptember 10.

A Wilhelmstrassen szerdán különösen erőteljesen ismételték meg a már többször hangoztatott német álláspontot, hogy súlyosan megtorolják a német vá-

rosok és polgári lakosság ellen irányuló bombaterrorát. Ezzel kapcsolatban angol jelentéseket idéztek egy londoni kiállítás megnyitására, amelyen fényképfelvételekkel mutatták be a légi-

háborút. A kiállítás megnyitását megjelent Harris angol pilóta tábornagy feleségével és az angol iskolás gyermekeknek is herioszkop segítségével mutatták be a légitámadások végrehajtását és a pusztításokat. A Wilhelmstrassen kijelentették, hogy német részről a londoniakat a légi marsallal és feleségével együtt „adott időpontban” majd szemléltető oktatásban részesítik, hogy hogyan játszódna le a légitámadások. Ehhez a londoniaknak nincs szükségük arra, hogy kiállításra menjenek.

Az augusztusi kvóta

Augusztus hónapot a német és ellenséges légi haderők igen erős és élénk tevékenysége jellemezte, ami összefügg a megélénekült harci tevékenységgel keleten és délele egyaránt. Német részről minden frontszakaszon sikeres megsemmisítő eredményeket értek el. A német főparancsnokság napi részletközléseinek összegezése alapján a német elhárítás több mint 3500 ellenséges repülőgépet semmisített meg, ami napi átlagban 115 elvesztett gépet jelent. Tekintetbe veendő, hogy ezek a számok a legalacsonyabb számításoknak felelnek meg és a napi hadijelentésekben megállapított lelévési számok gyakran növekednek anélkül, hogy ezt kifejezetten tudtul adnák.

Igen érdekes művelet az ellenséges veszteségeket és a német elhárítási sikereket elosztani egyszer a különböző frontokra, ebből ugyanis a következő kép adódik:

Augusztus folyamán a német elhárítás megsemmisített:

a keleti fronton 2610 repülőgépet,
a földközi-tengeri fronton 285 repülőgépet,
az elfoglalt területek fölött és az Atlanti-óceánon 184 repülőgépet,
a birodalmi területe fölött 402 repülőgépet.

A kimutatás világosan mutatja, milyen nagy szerepet játszik mindkét oldalon a légi haderő bevetésében a német városok elleni bombaháború. A 402 angol-amerikai bombázó megsemmisítése, melyeknél majdnem kizárólag nagyszemélyzetű négymotoros bombázókról van szó, azoknak a nappali és éjszakai támadásoknak a során történt, amelyeket előbbiek a birodalom területén fekvő városok ellen intéztek, köztük az elmúlt hónap folyamán Hamburg, Berlin, kétszer Nürnberg, egyszer Mannheim, München-Gladbach és északnémet parti területek ellen intéztek. Két nagyterjedelmű terrortámadás volt rajnai városok és augusztus 17-én délnémet városok ellen.

A keleti front természetesen az élen áll a légi harcok méreteinek megfelelően, napi átlag 85 lelövésével. Az anyag és személyzetfőlény a német légierő számára hónapról-hónapra növekvő és szokatlanul nagy lelövési sikereket biztosít, melyekkel szemben nagyon kevés a saját veszteség.

Európa nyugati felén augusztus hónap légi háborújában nem játszódott le különösebb események. A napi elhárítás során, az elfoglalt területek partvidéke ellen törő angol légierő az elmúlt hónapban 184 gépet veszített.

HÍREK

— Áthelyezés. A m. kir. földművelésügyi minisztérium a helybeli mezőgazdasági szakiskolához szolgáltatott beosztotta Kocsis Sándor, Kriska Mihály és Szlathényi Béla m. kir. gazdasági tanárokat. Nevezettek helyeiket már el is foglalták.

— Halálozás. Súlyos csapás érte Patáky Sámuel tanügyi főtanácsost, Rudolf gimnáziumi igazgatót és családját: Lajos fiuk Budapesten tragikus hirtelenséggel elhunyt. A 18 éves, kitüntetéssel érettségizett kiváló ifjú elvesztése városunk nagy részvétet váltott ki a lesújtott család iránt.

— Üzenet a frontról. Zsiák György békéscsabai honvéd a Z 368 tábori postaszámon üzeni testvéreinek, hogy jól van, egészséges, nagy szeretettel gondolatjuk messzi Oroszországból.

— Cigarettapapiros vászon- és kenderhulladékból. Törökországban az állami rostanyag- és papirosipar vezetősége a Márvány-tengerparti Izmidben közhírré tette, hogy minden vászon- és kenderhulladékot megvásárol. Hír szerint ezekből a nyersanyagokból cigarettapapirost szándékoznak előállítani.

— Felvételek a Színművészeti Akadémiára. Az Országos M. Kir. Színművészeti Akadémiára a felvételre való jelentkezések megkezdődtek és szeptember 16-ig tartanak. A felvételi vizsgák szeptember 16, 17 és 18-án lesznek. Tudnivalókat az igazgatóság készséggel küld.

— Eladják a vármegyei tisztviselők gyopárosi üdülőházát. Gyopárosfürdőn a vármegyei tisztviselők részére szépen berendezett üdülőházat építtetett a törvényhatóság. Minthogy a tisztviselők nem igen látogatják az üdülőt, a vármegye alispánja javaslatot terjesztett a kisgyűlés elé, hogy az üdülőházat adják el a jelentkező vevőknek 120 ezer pengőért. A berendezést árverésen akarják értékesíteni. A befolyt összeget a vármegye ingatlanba fekteti.

— Alkoholmérgezés következtében meghalt egy hathónapos kisgyermek. Pécsről jelentik: Alsócsun községben egy kis csecsemő halt meg tragikus körülmények között. Kollár Józsefné 21 éves asszony ebédet vitt a mezőn dolgozó férjének és magával vitte 6 hónapos kisgyermekét is. Ebéd alatt egy falubeli asszony vigyázott a kisgyermekre, aki a kicsit tudatlanságból denaturált szeszből készült erős pálinkával itatta meg. A csecsemő rosszul lett, az anyja orvoshoz vitte, aki azt a tanácsot adta, hogy a kisgyermeket azonnal be kell vinni a pécsi gyermekklinikára, mert az orvosok nem igen használ neki. Kollárné el is indult kicsinyével, de az útközben anyja karjai között meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy alkoholmérgezés ölte meg. A gyermek halála ügyében megindult a vizsgálat.

— Orvosi hír. Dr. Szeberényi János szabadságáról hazaérkezett és rendelését Irányi-utca 5 szám alatt újból megkezdte.

Fasiszta nemzeti kormány alakult

Berlin, szeptember 10. Az olasz határról érkező jelentés szerint olasz fasiszta nemzeti kormány alakult, amely Mussolini nevében dolgozik.

A fasiszta nemzeti kormány rádiófelhívást intézett az olasz néphez.

Ebben élesen kikel Badoglio és kormánya eljárása ellen s felelőssé teszi őket Olaszország vereségéért. A felhívás végül az olasz katonákhoz fordul, felszólítja őket, hogy ne harcoljanak német bajtársaik ellen. (MTI)

Az ipartelepek kihelyezése a nagy városokból a háború után is folytatódik

— mondja Bornemisza Géza iparügyi miniszter

A vidéki városokra nagy szerep vár az átmenetgazdálkodás problémájának megoldásában. E kérdések között egyik legjelentősebb az ipartelepítés ügye. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint Bornemisza Géza iparügyi miniszter rendkívül érdekes cikket írt erről s megállapította, hogy az elmúlt években a magyar főváros s a nagyobb vidéki városok lakossága tetemesen felduzzadt, ami óriási lakás-szükségletet eredményezett. Ilyképpen a háború után nagyvárosaink egyik legsürgősebb feladata lesz a lakáskérdés megoldása. Am a lakásprobléma mellett szociális kérdések is sürgős megoldásra várnak s főként az ipartelepítés segítségével vezethetők le. Az ipari decentralizáció már megkezdődött s ennek fokozott folytatása a háború utáni célkitűzések között egyike a legsür-

gősebbeknek. Ez a feladat két részből áll: egyrészt az ipartelepek kihelyezéséből, másrészt méginkább abból, hogy az újabb ipartelepek tetemes része a vidéken fog létesülni. Eppen ezért az illetéseknek máris meg kell kezdeni ezen problémákkal való foglalkozást. E problémák nagymértékben igényelnek helyi előkészítő munkát, mert az az érdekünk, hogy az átmenet idején ne szükség-megoldásokkal kísérletezzünk, ne inségmunkákat végezzünk, hanem egy egészséges megoldásokat tartalmazó programmal induljunk majd. Természetes, hogy a vidéki városok ezirányú munkásságának megindulása a pénzügyi kérdések megoldásától is függ, de remélhető, hogy a finanszírozás munkájába a magyar hitelszervezetek is bekapcsolódnak majd megfelelő kölcsöntranzakciók révén.

A Szovjet az ugynevezett európai bizottságokban

Zürich, szeptember 10.

Az úgynevezett földközti-tengeri bizottság, amelyben Nagy-Britannia, a Szovjet és az Egyesült Államok képviselői a Földközi-tenger környéki államok helyzetével foglalkoznak, egy londoni jelentés szerint valamelyik, a Földközi-tenger mellékén lévő

városban üti fel tanyáját. Amennyiben munkája beválik, akkor az angolszászok újabb ilyen bizottságokat alakítanak, más és más térségek ellenőrzésére. Érdekes, mondják Berlinben, hogy a szovjet ezekkel az alapításokkal kapcsolatban egyre nagyobb szóhoz jut.

— Agyonrugta a ló szántás közben. Magyar János 31 éves zengővárkonyi gazda a mezőn szántott. Munka közben egyik lova kirugott és állkapcsán találta el a gazdát, aki eszméletlenül esett össze. A törés okozta sebből a vér a torkába folyt és Magyar János saját vérértől megfulladt.

— Tizenkét éves kora óta csavargó — dologházba került. Jakulecz János kiskőrösi illetőségű 20 éves fiatal embert Marcaliban elfogták a csendőrök, mert a községben kéregetett. A csendőrök megállapították, hogy Jakulecz az országban csavargó, kéregetésből tartja fenn magát. Ezért beszállították Kaposvárra, ahol közveszélyes munkakerülés miatt indult ellene eljárás. Az ügyben Lászlay Dezső dr. járásbíró tartott tárgyalást, amelynek során kiderült, hogy Jakulecz megrögzött csavargó. Már 12 éves kora óta járja az országot. Egyik városból a másikba vándorol. Így már volt Budapesten, Szabadkán, Debrecenben és még sok nagyobb magyar városban, valamint falvakban. A bíróság közveszélyes munkakerülés miatt mondotta ki bűnösnek és ezért dologházba utalta, amelynek legkisebb időtartamát egy évben állapította meg.

— Méhészek figyelmébe! Etetőcukrot csak annak utal ki egyesületünk, aki tagsági díját befizette. Pénztáros: Hursán György ev. tanító, Jókai-utca 31.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

— Burgos városa aranyérmét nyújtott át Franco tábornoknak. A castiliai milleneumi ünnepek keretében Burgos polgármestere a város aranyérmét nyújtotta át Franco tábornoknak. A spanyol államfő beszédet mondott ebből az alkalomból, amelyben kijelentette, hogy Burgos volt az a bölcső, amelyben az új Spanyolország szelleme életre kelt.

— Agyonverték az éjjeli őrt. Holtan találták Terep községben Stefucz János 56 éves éjjeli őrt. A holttest mellett vérvonásokat és egy vastag eperfakarót találtak. A megindult nyomozás során kiderült, hogy az éjjeli őrt Szabó László nevű éjjeli őrtársával mulatozt az estén. Nagyobb mennyiségű pálinkát fogyasztottak el, majd mindketten átmentek a szomszéd községbe egy lakodalomba, ahol most már egyesült erővel folytatták az italozást. Éjjel jóval elmúlt már, amikor hazafelé indultak. Stefucz az úton lefeküdt és aludt a földön. Így álmában verték agyon az ismeretlen tettesek, akiknek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— Ezen a héten a Réthy és a Thöresz gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

— A magyar főiskolai oktatás egyre inkább igyekszik hozzásimulni a gyakorlati élet problémáihoz, de a gyárparban is jelentkezik az a felismerés, hogy áldozatok árán is támogatni kell az ágazatokat, amelyek hozzásegítenek a legjobban felkészült technikusok és ipari vezetők neveléséhez. Nemrégiben egyik gyár vállalatunk megteremtette az atomfizikai tanszék felállításának anyagi alapját, egy másik gyár pedig a textilkémiai tanszék alapította meg. Most a papíripari érdekeltségek foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a közeljövőben megteremtsek egy cellulózgyártási és feldolgozási tanszék létesítésének anyagi bázisát.

Pipereszappan, bábyszappan, mosószappan

vásárlási könyvecskére kapható a Körösvidék-boltban.

— Magyar-román fogolycsere. A magyar és román kormány között létrejött megállapodás alapján szeptember 6-án, Kolozskara határállomáson fogatosították a negyedik magyar-román politikai fogolycsere. A román bizottság kilenc, Romániában elítélt magyar politikai foglyot adott át a magyar bizottságnak, részünkről szintén kilenc román politikai foglyot szolgáltatunk ki. A magyar részről kiküldött tárcaközi bizottságot, amely a magyar királyi honvédezerkar kiküldöttjeiből állott, dr. Máthé Ernő külügyminiszeri segédtitkár vezette. Ezúttal a két állam haderejéhez tartozó letartóztatottak kerültek kieserelésre. (MTI)

Magyar Futár

legújabb gazdag tartalmú száma mindenütt kapható. — Terjeszti a TURUL Keresztény Sajtóiroda. Kapható árusítónál. — Kérje mindenütt mindig a FUTÁRT.

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivat. I. Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre vidékieknek csak válaszbélyeg ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásakor a kiadóhivatásban 50 fillér bélyegdíj fizetendő.

Eladó 40-es Rába traktor 48-as Clayton cséplővel, 4 es ekével, fűszíjjal, 17 000 pengőért. Veres Antal, Szeged, Boldogasszony sugárút 24.